

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ, ПРИСВЯЧЕНИЙ 80-РІЧЧЮ ПРОФЕСОРА Ю.А. ЗЛОБІНА

Популяційна екологія рослин: сучасний стан. Точки росту / Збірник наукових праць за матеріалами міжнародного інтернет-симпозіуму (м. Суми, 2—4 квітня 2012 р.). — Суми: Сумський нац. аграр. ун-т, 2012. — 406 с.

У збірнику викладені сучасні проблеми науки про рослинність, популяційної екології рослин, актуальні питання фітосозології та формування екомережі, а також екологічної освіти та виховання.

Збірник підготовлений до 80-річчя видатного ботаніка, професора, доктора біологічних наук, Заслуженого діяча науки і техніки України, академіка Академії проблем людини Юліана Андрійовича Злобіна. Ім'я цього дослідника пов'язане передусім із популяційною біологією. Юліан Андрійович розробив та обґрунтував концепцію віталітету рослин, основи й методи їх морфометричного аналізу, вніс істотний вклад у розв'язання проблеми репродукції рослин. Він створив Сумську школу екологів-фітопопуляціоністів — одну з небагатьох в Україні, яка й нині зберігає високий науковий рівень і традиції та має вагомий здобутки в розв'язанні актуальних питань популяційної екології.

У створенні збірника взяли участь провідні вчені України та близького зарубіжжя. Всього в ньому представлено 61 доповідь.

Книгу відкриває підготовлене учнями Ю.А. Злобіна «Слово про ювіляра», в якому висвітлюється життєвий і творчий шлях вченого, його фундаментальна праця «Структура знань про популяційну ботаніку». В ній автор виклав базові поняття популяційної ботаніки та розглянув окремі аспекти цього наукового напрямку, зокрема популяційної структури видів рослин; просторової організації популяцій, екологічної ніші, фітоценотичного ареалу; еколого-фітоценотичної стратегії; генетичної, вікової, онтогенетичної та віталітетної структур популяцій, а також фітогенне поле, внутрішньо- і між-

популяційні взаємодії; стійкість і прикладні аспекти динаміки популяцій. Завершується згадана монографія аналізом результатів щодо розвитку популяційної екології рослин. Ю.А. Злобін підкреслює: одним із головних завдань є розуміння того, що вивчення видів рослин за окремими, випадково вибраними локальними популяціями, не дає повної характеристики біології та екології виду. Це саме стосується й окремих властивостей популяції. Вивчаючи види рослин, необхідно спиратися на репрезентативну вибірку локальних популяцій, а для кожної окремо — здійснювати комплексний популяційний аналіз. У цьому, як зазначає автор, сутність популяційної парадигми, що формується впродовж останніх десятиліть, яка утверджує біологічну цілісність популяцій рослин.

Зміст збірника за тематикою доповідей поділено на три секції: «Сучасні проблеми науки про рослинність»; «Сучасні наукові проблеми та досягнення популяційної екології рослин»; «Актуальні питання фітосозології та формування екомережі». Представлені публікації добре ілюстровані, споряджені переліком цитованих наукових джерел.

Видання, крім великого наукового, має ще й дидактичне значення. Воно, безперечно, зацікавить студентів-екологів, ботаніків і наукову молодь, а також працівників природоохоронних установ.

Користуючись нагодою, редколегія і редакція «Українського ботанічного журналу» щиро вітають проф. Ю.А. Злобіна з ювілеєм і зичать йому доброго здоров'я, невичерпної енергії, творчої праці на благо української ботаніки.